

poročilo o delu

AKTIVNOSTI ZVEZE DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE OD 15. 12. 1991 DO 1. 4. 1992

1. V mesecu januarju 1992 so člani izvršnega odbora sprejeli na obisk in razgovor udeleženske iz programa »TEMPUS« – Nizozemska, ki so sodelovale pri pripravi visokošolskih programov za področje zdravstvene nege.

2. 10. 2. 1992 – sprejem pri novoizvoljenem ministru za zdravstvo, družino in socialno varstvo doc. dr. Božidarju Voljču – udeležile so se: N. Domajnko, B. Podboj, L. Škerbinek, S. Vuga.

3. 13. 2. 1992 – sestanek pri dekanu Medicinske fakultete prof.dr. Mitju Bartenjevu z delovno skupino za uvedbo študija zdravstvene nege na VII. stopnji – udeležile so se: S. Vuga, L. Škerbinek, B. Podboj, V. Grbec, P. Kersnič.

4. 13.–16. 1. 92, 24. 3. 92 – sestanki skupine za izdelavo delovnega osnutka statuta in poslovnika Zbornice zdravstvene nege.

5. 11. 2. 92, 17. 2. 92 in 10. 3. 92 – seje izvršnega odbora Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

6. 17. 2. 92 – sestanek komisije za pripravo statuta Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije za spejem v ICN.

7. Organizacijski sestanki 3. 3. 92 in 24. 3. 92 s člani iniciativnega odbora za ustanovitev komisije študentov zdravstvene nege in samostojne sekcije za transfuziologijo.

8. 23. 1. 92, 20. 2. 92 – seja Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego.

9. 2. 3. 92 – seja uredniškega odbora Zdravstvenega obzornika.

10. 25. 3. 92 – seja predsedstva Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije – iz zapisnika:

a) *Zdravstvena zakonodaja* – v februarju 1992 so bili sprejeti zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju ter zakon o zdravstveni dejavnosti. V izvršnem odboru Zveze smo vodili številne razprave o predlogih na osnutke teh zakonov in vlagali amandmaje k predlogom zakonov. Kljub vsem naporom, da bi v zakonu uveljavili Zbornico zdravstvene nege, je v 87. členu zakona zbornica omenjena le kot zbornica drugih zdravstvenih delavcev. V celoti je bila upoštevana pripomba, da lahko medicinske sestre z visoko izobrazbo dobijo za svoje strokovne, pedagoške in raziskovalne prispevke naziv svetnik ali višji svetnik. Člani izvršnega odbora nadaljujejo z aktivnostmi, ki vodijo k ustanovitvi Zbornice zdravstvene nege, saj je skupščina leta 1991 izglasovala ustanavljanje zbornice.

b) *ICN in Zveza* – uveljavitev samostojnosti države Slovenije nam je omogočila pričetek aktivnosti za samostojno članstvo slovenske Zveze kot pravne naslednice ZDMS Jugoslavije. V jesenskem času preteklega leta smo bili zaradi problematike, ki je nastala v delovanju ZDMS Jugoslavije in sedežem, ki je bil v Zagrebu, prisiljeni rešiti nastalo stanje s skupnim sestankom slovenske in hrvaške zveze. Ta sestanek smo prekvalificirali v izredno skupščino in imenovali začasno predsedstvo obeh zvez s sedežem v Ljubljani in predsednico Vero Grbec. ICN smo obvestili o nastalih razmerah. Pričeli smo s postopkom za samostojno članstvo v ICN. Do danes smo pripravili angleški prevod statuta Zveze društev medicinskih sester Slovenije in odposlali vlogo za pravno nasledstvo članstva v ICN.

c) *Izobraževanje medicinskih sester na VII. stopnji* – temu problemu so še nadalje namenili številni sestanki Zveze, RSKZN in delovne skupine, ki usklajuje pogoje, programe in pridobiva soglasja na Izvršnem svetu, Ministrstvu za zdravstvo, Medicinski fakulteti in Pedagoški fakulteti.

d) *Sodelovanje z RSKZN* je potekalo v oblikovanju skupnih stališč, mnenj in obrazložitvev za oblikovanje:

– predlogov, pripomb in amandmajev k zdravstveni zakonodaji; – predloga za formiranje resorja za zdravstveno nego pri Univerzitetnem zavodu za zdravstveno in socialno varstvo; – predloga, da bi na Ministrstvu za zdravstvo, družino in socialno varstvo odprli delovno mesto za samostojno svetovalko za področje zdravstvene nege;

e) Člani predsedstva so sprejeli v javno razpravo delovni osnutek statuta in poslovnika o delovanju Zbornice zdravstvene nege. Javna razprava bo potekala po družtvih do majske seje predsedstva.

DELOVNI OSNUTEK STATUTA ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE

1. člen

Zbornica zdravstvene nege Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zbornica) je stanovska organizacija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, ki so zaposleni v Republiki Sloveniji.

2. člen

Zbornica je pravna oseba s sedežem v Ljubljani. Pečat je okrogle oblike. Na obodu je napis: Zbornica zdravstvene nege Slovenije. V sredini pečata je znak Zbornice – podoba ženske s svetilko.

Angleški naziv Zbornice je: »Slovenian Nurses Association«.

3. člen

Članstvo v Zbornici je obvezno za vse medicinske sestre in zdravstvene tehnike, ki so zaposleni v javnih in privatnih ustanovah zdravstva, socialnega varstva in družine.

Članstvo je prostovoljno za medicinske sestre in zdravstvene tehnike:

- zaposlene v drugih dejavnostih,
- zaposlene izven Republike Slovenije (če imajo stalno bivališčev Republiki Sloveniji),
- upokojence,
- nezaposlene.

4. člen

Zbornica ščiti in zastopa interese (strokovne, pravne...) svojih članov ter izvaja naslednje naloge:

1. skrbi za skladen razvoj stroke zdravstvene nege;
2. aktivno sodeluje pri pripravi zakonskih predpisov s področja zdravstvenega varstva in zdravstvenih normativov za področje zdravstvene nege v republiki Sloveniji;
3. načrtuje, izvaja in nadzira permanentno strokovno izpopolnjevanje svojih članov;
4. izvaja verifikacijo diplom medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov;
5. daje dovoljenje za opravljanje zdravstvene nege v privatni praksi ter ugotavlja pogoje za prenehanje le-te;
6. organizira in vodi strokovni nadzor nad izvajanjem zdravstvene nege;
7. opravlja časopisno založniško dejavnost;
8. oblikuje lasten kodeks;

9. skrbi, da opravljajo zdravstveno nego medicinske sestre in zdravstveni tehniki vestno in humano, po načelih Kodeksa etike zdravstvenih delavcev in lastnega kodeksa;

10. ugotavlja in ukrepa pri kršitvi Kodeksa medicinske deontologije in lastnega kodeksa, statuta Zbornice ter drugih kršitvah pri izvajanju zdravstvene nege;

11. spremlja in obravnava problematiko dela medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov;

12. vodi evidenco medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov;

13. sodeluje z državnimi organi, zdravstvenimi izobraževalnimi institucijami in drugimi, da bi bilo s tem zagotovljeno učinkovito in visoko strokovno delovanje medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov;

14. sodeluje z Ministrstvom za zdravstvo, družino in socialno varstvo, Univerzitetnim zavodom za zdravstveno varstvo, Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo, Višjo šolo za zdravstvene delavce ter ostalimi zdravstvenimi šolami pri oblikovanju dodiplomskega in podiplomskega študija;

15. nudi pravno pomoč in zaščito svojim članom;

16. spremlja kadrovske potrebe po medicinskih sestrah in zdravstvenih tehnikih v Republiki Sloveniji;

17. ščiti in strokovno nadzira pripravnike ter v skladu s svojimi nalogami, kompetencami in pristojnostmi izvaja zaščito upokojenih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov;

18. opravlja tudi druge naloge v skladu z zakonskimi predpisi in tem statutom.

5. člen

Dolžnosti članov Zbornice so:

- spoštovanje vseh sklepov in aktov, ki jih sprejme Zbornica;
- redno obveščanje Zbornice o spremembah vseh podatkov, ki sopotrebni za vodenje evidence medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov;
- redno plačevanje članarine.

6. člen

Pravice članov Zbornice so:

- možnosti zaščite in zastopanja interesov, ki so opredeljeni v 4. členu Statuta;
- možnosti sodelovanja v vseh organih Zbornice ter možnost odločanja o zadevah, ki so ključnega pomena za stroko zdravstvene nege ter medicinske sestre in zdravstvene tehnike.

7. člen

Organi Zbornice so:

- skupščina,
- predsednik,
- izvršilni odbor,
- regijski odbori,
- nadzorni odbor,
- razsodišče,
- zbornične komisije, ki jih ustanovi skupščina,
- strokovne sekcije.

8. člen

Skupščina je najvišji organ Zbornice. Naloge skupščine so:

- sprejemanje statuta in drugih aktov po katerih deluje zbornica;

- sprejemanje Kodeksa medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov;
- sprejemanje programa dela in finančnega načrta;
- sprejemanje letnih oziroma obdobjnih poročil vseh organov Zbornice;
- sprejemanje odločitev o strateško pomembnih zadevah za zdravstveno nego ter za medicinske sestre in zdravstvene tehnike;
- voljenje in razreševanje predsednika Zbornice;
- voljenje in razreševanje članov ostalih odborov in komisij Zbornice;
- imenovanje odgovornega urednika časopisno založniške dejavnosti.

9. člen

Skupščino Zbornice sestavljajo:

- poslanci regijskih društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.

10. člen

Vsako regijsko društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov izvoli na volilni skupščini _____ poslancev, med katerimi je po svoji funkciji vključen tudi predsednik regijskega društva. Izvoljeni so tisti poslanci, ki so prejeli največ glasov. Mandat poslancev traja štiri leta, z možnostjo ponovne izvolitve.

11. člen

Skupščina zaseda najmanj enkrat letno oziroma na zahtevo:

- predsednika Zbornice,
- izvršilnega odbora Zbornice,
- tretjine poslancev skupščine.

Predsednik Zbornice mora sklicati skupščino najkasneje v 30 dneh po prejemu zahteve. Če tega ne stori, lahko skličejo skupščino predlagatelji sami.

12. člen

Predsednika Zbornice volijo poslanci skupščine na neposrednih in tajnih (javnih) volitvah na prvi seji skupščine. Kandidira lahko vsak član Zbornice, če mu kandidaturo potrdi regijsko društvo in izvršilni odbor Zbornice.

Izvoljen je kandidat, ki je na volitvah prejel večino glasov poslancev skupščine. V kolikor je več kandidatov prejelo enako število glasov, se volitve ponovijo.

Mandat predsednika Zbornice traja štiri leta z možnostjo ponovne izvolitve.

13. člen

Naloge predsednika Zbornice so:

- predstavlja Zbornico in zastopa interese medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov (članov);
- izvršuje sklepe izvršilnega odbora;
- sklicuje in vodi seje izvršilnega odbora in seje skupščine;
- podpisuje pogodbe, ki jih sklepa Zbornica in vse druge akte, ki jih sprejme skupščina Zbornice.

Za svoje delo odgovarja skupščini Zbornice.

14. člen

Izvršilni odbor vodi delo Zbornice v skladu z zdravstveno zakonodajo, statutom Zbornice, pravilniki in poslovniki:

- pripravlja gradivo, analize in predloge za skupščino;

- skupščini predlaga ustanovitev komisij in sekcij ter vsebino njihovega dela;
- skupščini predlaga izvolitev ali razrešitev predsednika Zbornice ter predsednikov in članov zborničnih komisij, predsednika razsodišča;
- spremlja in usklajuje delo zborničnih komisij in obravnava druga vprašanja, ki so pomembna za zdravstveno nego ter medicinske sestre in zdravstvene tehnike;
- izvaja sklepe in navodila skupščine.

15. člen

Člani izvršilnega odbora so:

- predsednik, ki je tudi predsednik Zbornice;
- podpredsednik;
- sekretar;
- predsedniki regijskih društev;
- predsedniki zborničnih komisij in sekcij.

16. člen

Sejo izvršilnega odbora sklicuje in vodi predsednik, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik. Seja je sklepčna, če je navzoča večina članov odbora. Izvršilni odbor sprejema sklepe z večino glasov članov. Za svoje delo odgovarja skupščini Zbornice.

17. člen

Izvršilni odbor lahko imenuje izmed svojih članov _____-članski kolegij, ki zagotavlja organizacijske pogoje za učinkovito delovanje izvršilnega odbora. Pripravlja gradivo za seje – izvršilnega odbora ter opravlja naloge, za katere ga zadolži izvršilni odbor.

18. člen

Regijska društva so v svojih regijah odgovorna za izvajanje sklepov organov Zbornice in imajo zlasti naslednje naloge:

- obravnavajo in sprejemajo vzpodbude, probleme in želje medicinskih sester in tehnikov svoje regije ter jih posredujejo izvršilnemu odboru Zbornice;
- organizirajo regijska izpopolnjevanja in soorganizirajo izobraževanja;
- sodelujejo pri zbiranju podatkov o prostih delovnih mestih za medicinske sestre in zdravstvene tehnike ter o nezaposlenih v svoji regiji;
- izvršilnemu odboru Zbornice posredujejo tudi druge pomembne podatke o vprašanjih s področja zdravstvene nege;
- svoje člane redno obveščajo o dejavnosti Zbornice;
- vsaj enkrat letno skličejo regijski zbor medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov svoje regije;
- skrbijo za dobre medsebojne odnose svojih članov in za redna društvena srečanja.

19. člen

Regijska društva delujejo v skladu s tem statutom in po svojih Pravilih.

20. člen

Financiranje regijskih društev se ureja s finančnim načrtom Zbornice.

21. člen

Nadzorni odbor nadzira materialno in finančno poslovanje Zbornice. Ima predsednika in dva člana z namestniki. Vsi se izvolijo na skupščini, ki so ji neposredno odgovorni. Mandat traja štiri leta.

22. člen

Razsodišče je samostojen organ Zbornice, ki v skladu s posebnim pravilnikom obravnava in odloča o kršitvah Kodeksa zdravstvene nege, statuta Zbornice in drugih nepravilnostih pri opravljanju zdravstvene nege.

Razsodišče šteje pet članov.

23. člen

Zbornične komisije ustanovi skupščina Zbornice z namenom uspešnega opravljanja nalog iz 4. člena tega statuta. Skupščina Zbornice imenovani komisiji določi naloge in pooblastila, izvoli predsednika in člane komisije ter sprejme pravilnike in poslovnike komisij.

Mandat predsednika in članov traj štiri leta, z možnostjo ponovne izvolitve.

24. člen

Akti Zbornice so:

- statut Zbornice,
- Kodeks medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov,
- poslovnik o delu skupščine,
- ostali pravilniki in poslovniki, ki so potrebni za nemoteno delovanje Zbornice.

Temeljni akt Zbornice je statut in z njim morajo biti usklajeni vsi drugi akti Zbornice.

25. člen

Statut začne veljati, ko ga sprejme skupščina Zbornice in ga potrdi Ministrstvo za zdravstvo, družino in socialno varstvo, osmi dan po objavi v Uradnem listu.

Delovni osnutek pripravili:

Bojana Filej

Marjeta Stopajnik

25. 3. 92 so bile dane še naslednje pripombe, ki bodo pri dokončnem usklajevanju upoštevane:

– 3. člen: črta se družino in se glasi: ... v privatnih ustanovah dejavnosti zdravstva in socialnega varstva;

– 4. člen:

– 2. točka – namesto zdravstvenih normativov – pravilno: ... regulativov z vidika zdravstvene nege ...;

– 3. točka – pravilno: načrtuje, izvaja in nadzira permanentno strokovno izpopolnjevanje svojih članov s preverjanjem usposobljenosti;

– 4. točka – pravilno: izvaja verifikacijo članstva (ne diplom);

– 5. točka – pravilno: daje, podaljšuje in odvzema dovoljenja za opravljanje zdravstvene nege v privatni praksi (licence);

– 6. točka – pravilno: organizira in vodi strokovni nadzor nad izvajanjem zdravstvene nege s svetovanjem;

- 9. točka – črta se kodeks etike zdravstvenih delavcev, ostane: lastni kodeks;
 - 11. točka – dodati: spremlja, obravnava, rešuje . . .;
 - 13. točka – dodati: sodeluje . . . z Republiškim strokovnim kolegijem za zdravstveno nego . . .;
 - 16. točka – dodati: spremlja kadrovske potrebe in aktivno sodeluje pri načrtovanju potreb . . .;
- Doda se 7. in 9. točko 85. člena zakona o zdravstveni dejavnosti:
- soodloča pri določanju izhodišč za sklepanje pogodb z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije;
 - sodeluje pri sklepanju kolektivnih pogodb za zdravstvo.
- 7. člen:
- četrta alineja – pravilno: regijska društva,
 - doda se alineja: komisija študentov zdravstvene nege.
 - 25. člen: dodati: . . . da soglasje vlada Republike Slovenije . . .

DELOVNI OSNUTEK POSLOVNIKA ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE I. SKUPŠČINA ZBORNICE

1. člen

Prvo zasedanje skupščine Zbornice zdravstvene nege Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zbornica) skliče in odpre predsednica Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

Nato skupščina izvoli predsednika in podpredsednika skupščine. Po izvolitvi prevzame vodenje zasedanja novo izvoljeni predsednik.

2. člen

Skupščina se sestane v skladu s statutom in poslovníkom. Za vsako zasedanje se pripravi lista prisotnih. Vanjo se vsak član osebno vpiše. Če član predčasno zapusti zasedanje, mora o tem obvestiti predsedujočega.

3. člen

Člani skupščine Zbornice imajo dolžnost, da se udeležujejo zasedanj skupščine. Član, ki je zadržan, mora to čimprej sporočiti sklicatelju skupščine.

4. člen

Zasedanje skupščine vodi predsednik skupščine (to je predsednik Zbornice), v primeru njegove odsotnosti pa podpredsednik. Predsednik lahko zaupa vodenje zasedanja kateremu-koli članu izvršilnega odbora.

5. člen

Za vsako zasedanje skupščine se določi zapisnikar, ki je odgovoren za izdelavo in pravilnost zapisnika. Zapisnikar vodi tudi seznam govornikov ter zbira in prešteva glasove.

6. člen

Vsak član skupščine lahko predlaga predsedniku točke dnevnega reda, ki morajo biti nato tudi vključene v dnevni red zasedanja.

Predloge je treba vložiti najmanj šest tednov pred začetkom zasedanja skupščine, da odgovorni lahko pravočasno pripravijo poročila.

Za predloge, ki vodijo k povečanju izdatkov ali zmanjšanju prihodkov Zbornice, je treba pred obravnavo pridobiti mnenje finančne komisije.

Zadnja točka vsakega zasedanja so »vprašanja«. Vprašanje lahko postavi vsak član skupščine, predsednik pa ga mora prejeti v pisni obliki vsaj 14 dni pred pričetkom zasedanja skupščine.

7. člen

Predsedujoči mora o vsaki točki, ki je na dnevnem redu, odpreti razpravo.

Pred pričetkom dnevnega reda se lahko v dnevni red uvrsti nova točka le, če taki uvrstitvi nihče od članov skupščine ne ugovarja. Nenapovedana točka dnevnega reda »razno« ni dovoljena.

Nujna vprašanja se lahko obravnava le, če je tako sklenil izvršilni odbor pred začetkom zasedanja skupščine.

Skupščina lahko kadarkoli sprejme predlog, da združi razpravo o enakih ali sorodnih točkah.

8. člen

Predsedujoči je dolžan skrbeti za pravilen potek zasedanja, ki ga lahko prekine, če ni zagotovljena skupščinska disciplina. Predsedujoči lahko odvzame besedo razpravljalcu, če njegova razprava odstopa od vsebine.

9. člen

O predlogih se odloča z enostano večino, razen če statut ali ta poslovnik ne določata drugače. Predlog se smatra pri enostavni večini za sprejet, če število glasov »da« presega število glasov »ne«. Predlog je zavrnjen, če »ne« glasovi presegajo »da« glasove.

Glasovanje odpre predsedujoči. Če se pred glasovanjem dvomi v sklepčnost, jo je treba preveriti.

Pri nesklepčnosti mora predsedujoči takoj prekiniti zasedanje in določiti datum nadaljevanja ali naslednjega zasedanja.

Če se ugotovi nesklepčnost ob glasovanju ali volitvah, se glasovanje ali volitve prestavijo na naslednje zasedanje skupščine.

10. člen

Pred glasovanjem mora predsedujoči postaviti vprašanje skupščini tako, da se nanj lahko odgovori z »da« ali »ne«. Glasovanje je lahko javno ali tajno. Glasovanje mora biti tajno v naslednjih primerih:

- če tako določa statut,
- če ga smatra predsedujoči za potrebnega in
- če ga zahteva najmanj 5 (10 ?) članov skupščine.

11. člen

Pri volitvah so kandidati izvoljeni po vrstnem redu števila glasov. Pri enakem številu glasov se med njimi opravijo ožje volitve. Izbran je tisti kandidat, ki dobi največje število pravilno oddanih glasov. Pri ponovno enakem številu glasov odloča žreb.

12. člen

V posameznem primeru je mogoče odstopiti od poslovnika, če s tem soglaša dvotretjinska večina prisotnih članov skupščine.

II. IZVRŠILNI ODBOR ZBORNICE

13. člen

Zasedanje izvršilnega odbora sklicuja predsednik, ki skupaj s podpredsednikom določi kraj, čas in dnevni red zasedanja.

Sklic izvršilnega odbora je treba praviloma skupaj z dnevnim redom objaviti teden dni pred zasedanjem. V ostalem se smiselno uporabljajo določila členov 1 do 12 tega poslovnika.

Vsak član skupščine ima pravico, da pripravi za zasedanje izvršilnega odbora predloge, ki jih je treba uvrstiti v dnevni red.

III. KOMISIJE IN STROKOVNE SEKCIJE

14. člen

Vse zbornične komisije so podrejene skupščini s tem, da skupščina vsaki komisiji

- voli predsednika komisije,
- potrjuje člane komisije, ki jih predlaga predsednik komisije,
- določa obseg nalog in pooblastil komisije,
- potrjuje pravilnik, po katerem komisija deluje,
- sprejema redna poročila o delu komisije,
- potrjuje letna finančna sredstva za delo komisije.

15. člen

Komisija sme sprejemati zaključke samo na tistem področju delovanja, ki ga je opredelila skupščina Zbornice.

16. člen

Komisija mora izvršilnemu odboru redno poročati o svojem delu. V ta namen je treba o vsakem zasedanju napisati zapisnik, ki ga podpiše predsednik komisije.

17. člen

Vsak član skupščine ima pravico dajati vsaki komisiji v razpravo svoje predloge, ki jih ta mora uvrstiti v dnevni red seje.

IV. POSLOVANJE

18. člen

Zbornica zdravstvene nege Slovenije vzdržuje za opravljanje svojih nalog pisarniške prostore in opremo.

Za nemoteno delo Zbornice lahko predsednik ob soglasju izvršilnega odbora pri Zbornici redno zaposli posamezne strokovne, administrativne in druge delavce.

19. člen

Materialne in potne stroške odobrava predsednik Zbornice.

20. člen

Za potrditev ali spremembo tega poslovnika je potrebno soglasje večine poslancev skupščine Zbornice.

21. člen

Poslovnik stopi v veljavo dne _____

Delovni osnutek pripravili:
Bojana Filej
Marjeta Stopajnik

Vse pripombe posredujte na sestankih svojih društev in tako pomagajte oblikovati vsebino našega nadaljnjega dela.

DRUŠTVENO IN STROKOVNO DELOVANJE AKTIVA UPOKOJENIH MEDICINSKIH SESTER PRI DRUŠTVU MEDICINSKIH SESTER LJUBLJANA

Hitro je minil čas, odkar smo se prvokrat srečale 10. junija 1987. leta. Od tega časa so minila štiri leta. Letos je bilo 24. oktobra 1991 10. srečanje. Od prvega srečanja, ko se je vpisalo v aktiv 36, nas je danes 67 članic.

Ob vsakem srečanju smo poslušale strokovna predavanja z raznih področij medicine. Predavatelji so bili naši znani strokovnjaki s teh področij.

Predstavile so se tudi naše kolegice s svojimi slikarskimi razstavami; medicinski sestri Tončka Ostanek in Zofka Skorčič; s pesmimi medicinska sestra Helena Ravnič in medicinska sestra Joža Rigler-Kunstek s svojim pevskim triom.

Medicinska sestra Helena Ravnič iz Murske Sobote je izdala v samozaložbi poleg »Otave« že drugo knjigo »Vnuka«. Zato je aktiv spodbudil Društvo medicinskih sester in tehnikov Ljubljana, da založi še drugo izdajo v upanju, da bo zanimanje za delo kolegice-pesnice. Ob predstavitvi pesmi na srečanju aktiva in proslave 12. maja – »Dneva medicinskih sester« je bilo veliko zanimanje, kje dobiti knjigo. Obe knjigi se dobita pri predsednici ljubljanskega društva – Jelki Mlakar – v Ljubljani, Poliklinika splošna kirurgija, Njogoševa 4 – telefonska številka 061 113-13 int. 23-19.

Povezale smo se tudi z mariborskimi upokojenimi medicinskimi sestrami in izmenjale srečanje. Želimo takih srečanj še z drugimi kolegicami po Sloveniji.

Prostor za srečanje nam nudi Center za mentalno zdravje – Univerzitetna psihiatrična klinika v Ljubljani in poskrbi v odmoru in po predavanjih za prijeten klepet ob kavici. Za to pozornost se vse članice aktiva iskreno zahvaljujemo.

Še posebej je bilo pomembno 10. srečanje, ki je bilo 24. oktobra t. l. Pogovor je potekal o tekočih problemih.

Predsednica aktiva je seznanila članice z delovanjem ljubjanskega društva, medicinska sestra Majda Gorše z Zvezo društev medicinskih sester Slovenije in Zdravstvenim obzornikom.

Članice so sodelovale najprej pri strokovnem programu za leto 1992. Predlagale so naslednja predavanja: O zdravih zeliščih in Alternativni medicini.

Razpravljale smo o tem, kako se vključiti v pomoč beguncem iz Hrvaške. Kolegice, ki že sodelujejo v tem procesu pomoči, so nam poročale o delu. Dogovorile smo se, da se bomo vključevale še ostale, če bo potrebno.

Že v času vojne pri nas je predsednica aktiva posredovala telefonske številke članic aktiva RK, da jih aktivira, če bi bilo potrebno. Zavedamo se, da je naša dolžnost pomagati, saj smo opravljale ta poklic do upokojitve. Sedaj smo pripravljene pomagati še, če to le telesno in psihično zmoremo.

Pogovor je bil tudi o ustanavljanju različnih podjetij z nalogo nudenja gospodinskih uslug in nege bolnika na domu. Zavedamo se, da je še kako potrebna strokovna nega na domu, ki je delokrog medicinske sestre. To ne more biti v rokah laikov in nestrokovnega osebja. Z ustanovitvijo Zbornice za medicinske sestre naj bi bil rešen ta problem.

Predlagale smo, naj bi srednješolce na gimnazijah seznanili tudi z zdravstveno nego bolnika in dietetiko, poleg anatomije človeka in prve pomoči, da bi se znali obrniti na pravi naslov po pomoč.

Kolegice so želele, da bi bilo v zdravstveni izkaznici označeno, da so medicinske sestre. To oznako naj bi imela vsaka, ki redno plačuje članarino. Te misli so bile izražene, ker se vse čutimo medicinske sestre, čeprav aktivno več ne opravljamo dela. Vse smo delale s posluhom za bolnika, naj je bila bolezen kakršnakoli že. Kako naj ne bi imele mlajše kolegice posluha za nas, ko bomo ali smo že njihovi bolniki.

Medicinske sestre-kolegice, ki ne opravljate aktivno več dela, vključite se v aktiv. Vsake nove članice se posebej veselimo. Oglasite se Maruši Šolar, 61218 Komenda, Glavarjeva 82. Naslednje srečanje bo v mesecu aprilu–maju 1992 na temo O zdravih zeliščih.

Dobrodošle!

Predsednica aktiva
Maruša Šolar

SLOVESNOST OB PODELITVI PREŠERNOVE NAGRADE NA VIŠJI ŠOLI ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE, 11. februarja 1992

»Zdravljici«, ki jo je ob začetku slovesnosti zapel pevski zbor, je sledil slavnostni govor dekana, magistra Mira Lubeja.

Spoštovani nagrajenki,
spoštovani gostje!

Ob praznovanju prvega kulturnega dne v samostojni in neodvisni državi Sloveniji je prav, da se spomnimo na dr. Franceta Prešerna, ki ni bil samo pesniški genij, temveč je s svojo izobrazbo in ob podpori razgledanega in razsvetljenega Matija Čopa podedoval misel evropske kulture. Brez te si ne bi mogli misliti umetniške oblike njegove izpovedi, torej razsvetljenega vpogleda v doživljanje človeške misli. Zato ne moremo reči, da je France Prešeren samo romantik, saj so drugi njegovi evropski sodobniki individualno izrazitejši in v svojih obzorjih pogumnejši. V nespodbudnem kulturnem okolju se ni mogel vdajati samoetičnemu individualizmu, ki je ironiziral vse, kar ni bila čista, vzvišena in naravno doživeta misel. Motimo se, če mislimo, da je literarno delo temeljna Prešernova zapuščina.

Misliti si moramo, da se za njo skriva človeška osebnost, ki je utelešala neko temeljno, v Evropi tedaj že udomačeno vrednoto. Bil je sposoben z lastnim duhom razsvetliti doživetja in jih izraziti v lastni misli ter obliki, ki jo je evropski človek v toku svoje kulture ustvaril po opazovanju sistema, zvena in podobe svojih doživljajskih izkušenj. Zaradi te sposobnosti je osebnost Franceta Prešerna svobodni duh, ki je sčasoma postal identiteta samobitnega slovenskega naroda in če udejanjamo tega duha v svojem intimnem življenju, potem dosežemo Prešernovo individualnost.

In takšni sta današnji nagrajenki kolegici MILAVEC MARIJA in PAVLIČ-AHČIN IRENA.

V slogu pesnikove misli:

Al' prav se piše kaša ali kaša,
se šole novočrkarjev srdita
z ljudmi prepira starega kopita,
kdo njih pa pravo trdi, to se praša.

sta se pogumno lotili dela z naslovom: Profil uretralnega pritiska – vrednotenje z ozirom na uporabljeno merilno tehniko in ponovljivost. Naloga je lepo urejena, pregledna in napisana v lepem slovenskem jeziku. Zastavljen cilj naloge je jasen, uporabljene metode dela in statistike pravilne. Delo kaže na veliko vložena truda, poglobljenega študija za tovrstno problematiko in na skrbno pripravo. Dela namreč nista mogli primerjati z rezultati drugih avtorjev – ima značaj originalnosti in celo presega raven zahtevnosti našega študija in posega na področja nerešenih problemov v urodinamiki, kar je bilo izvedljivo le z veliko prizadevnostjo mentorja.

Dovolite, da podelim nagradi.

Ob podelitvi se je dekan zahvalil prof. dr. Božu Kralju, mentorju naloge, oziroma vsem, ki so kakorkoli pomagali nagrajenkama pri njunem delu.

Ta zahvala ima svoje težo; pomeni, da raziskovanje, odkrivanje novega ni le stvar posameznika – učinek tega početja je odvisen od znanja, sposobnosti komunikacije, kulture in človeške širine mnogih.

Podelitev Prešernove nagrade pa ni bila le obveznost, oziroma priznanje nagrajenkama za njuno ustvarjalnost in trud, ampak tudi lep kulturni dogodek.

V kulturnem programu so sodelovali:

Prof. Vera Štebe z Višje šole za zdravstvene delavce, ki je recitirala Prešernov sonet Čez tebe več ne bo, sovražna sreča.

Peovski zbor je zapel prekmursko narodno Venci beili in Pesem o rojstvu, Franca Ledra-Lisičjaka, ki jo je zapisal in priredil Luka Kramolc.

Delo, ki sta ga opravili nagrajenki, je izziv in želim, da bi ga sledile mnoge medicinske sestre ter s tem prispevale k razvoju stroke. Pomen nagrajenega dela za stroko je izražen v sklepu recenzije gospe Nane Domajnko, dipl. org. dela, in doc. dr. Alojza Peterlina: »V nalogi je predstavljen skupinski pristop in kreativno delo medicinske sestre. Zato ima predložena naloga dvojno vrednost – raziskovalni izsledki so pomembni:

- a) za medicinsko znanost;
- b) kot osnova za znanstveni pristop pri načrtovanju in izvajanju zdravstvene nege varovanja.

Slednja pa pomeni za stroko novo, suvereno pot pri doseganju kakovostnejše zdravstvene nege.«

Mihaela Skoberne
predsednica odbora za Prešernove
nagrade študentom Višje šole
za zdravstvene delavce